

Trygghetsbarometern 2020

Trygghetsbarometern helåret 2020

Svensk Handel tar fram Trygghetsbarometern i syfte att få en bild av hur brottsutsattheten ser ut bland medlemsföretagen. Mätningarna har gjorts varje kvartal sedan år 2018. I denna rapport sammanställs årsresultatet för Trygghetsbarometerens fyra mätningar under 2020. En historik ges även för samtliga kvartal mellan år 2018–2020. Vidare redovisas årsresultatet 2020 per delbransch och län.

1. Sammanfattning av året 2020

Svensk Handels Trygghetsbarometer besvarades år 2020 av 2 465 butiker inom detaljhandeln. Under 2020 har variationen mellan de kvartalsvisa undersökningarna varit kraftig. Coronapandemin har inte bara påverkat antalet besökare i butikerna, utan också haft en effekt på brottsligheten. Andra kvartalet 2020 sticker ut som det kvartal med högst brottsutsatthet sedan mätningarna började 2018. Fjärde kvartalet 2020 är samtidigt det kvartal som har haft den lägsta brottsutsattheten som uppmätts i Trygghetsbarometerens historia.

Första undersökningen genomfördes 2018, vilket innebär att utvecklingen kunnat följas i tolv kvartal. Årsresultaten nedan visar att andelen utsatta butiker varit konstant. Det sammanfattande säkerhetsindexet som är en temperaturmätare på handelsföretagens brottsutsatthet den senaste tiden landade på 41 procent, vilket är samma nivå som både 2018 och 2019. Andelen butiker som den senaste veckan utsatts för stöld eller ringa stöld minskade från 33 till 32 procent mellan 2019 och 2020. Andelen butiker som utsatts för hot eller våld den senaste månaden i samband med stöld steg från 7 till 9 procent. Andelen butiker som utsatts för inbrott den senaste månaden var 2 procent, vilket är samma nivå som både 2018 och 2019. Slutligen har andelen butiker som utsatts för hotfullt beteende, vid andra tillfällen än vid stöld, minskat från 20 till 18 procent.

Tabellen redovisar resultatet av samtliga 2465 svar på Trygghetsbarometern som lämnats under 2020. Som jämförelse redovisas årsresultatet 2019 inom parentes.

Har din butik råkat ut för något av följande?	Ja	Om ja: har du polisanmält händelsen? (avser fråga 1-3 nedan).		
		Ja	Nej	Vet ej
1. Stöld eller ringa stöld (tidigare kallat snatteri) den senaste veckan	32% (33)	36% (34)	62% (61)	2% (5)
2. Hot eller våld den senaste månaden i samband med stöld eller ringa stöld	9% (7)	60% (55)	38% (40)	2% (6)
3. Inbrott den senaste månaden	2% (2)	86% (85)	14% (8)	0% (7)
4. Hotfullt beteende från besökare eller kund den senaste månaden (vid andra tillfällen än vid stöld eller ringa stöld)	18% (20)			
5. Utsatt för bedrägeri eller bedrägeriförsök den senaste månaden	21% (18)			

Anm.: Statistiken i tabellen är avrundad och summerar därför inte exakt.

Från och med 2019 ställs även frågan om butikerna har varit utsatta för bedrägeri- eller bedrägeriförsök under den senaste månaden. Under 2020 svarade drygt var femte butik (21 procent) att de varit utsatta. Det är en ökning med 2 procent, från 18 procent, jämfört med föregående år. Vanligaste bedrägeriformerna var falska återköp och reklamationer, följt av byte av en varas prismärkning och falska sedlar.

Livsmedelshandeln (Dagligvaruhandeln inklusive Systembolaget) var, precis som föregående år, den delbransch som var mest utsatt för brott under 2020. Därutöver var elektronik- och sporthandeln de delbranscher som varit mest brottsutsatta under året.

Stockholm, Södermanland och Örebro är de län som hade högst andel utsatta butiker under 2020. Stockholm har haft högst Säkerhetsindex samtliga år. Säkerhetsindex, baserat på händelse 1–5 i tabellen, för Stockholm uppgick till 63 procent 2020 (58 procent 2019) jämfört med 47 procent (45 procent 2019) för hela riket.

Svensk Handels säkerhetsindex

Svensk Handels Säkerhetsindex är ett sammanfattande mått på andelen unika butiker som varit utsatta för minst ett av de fyra ovan nämnda brotten eller händelserna (fråga nr 1–4 i tabellen ovan). Om en butik varit utsatt för mer än ett brott räknas butiken ändå bara en gång.

Säkerhetsindex för 2020 uppgick till 41 procent. Det innebär att i genomsnitt drygt fyra av tio butiker varit utsatta för minst en av de uppräknade händelserna varje månad under 2020. Det ligger på samma nivå som år 2018 och 2019 (för kvartalsvis data, se avsnitt 2).

Från och med 2019 ställs även frågan om butikerna har varit utsatta för bedrägeri eller bedrägeriförsök den senaste månaden. I denna årssammanställning presenteras två olika Säkerhetsindex, ett som innefattar fråga 1–4, och ett som innefattar fråga 1-5. Dessa redovisas både per delbransch och per län i avsnitt 3.1 och 4.1.

SÄKERHETSINDEX

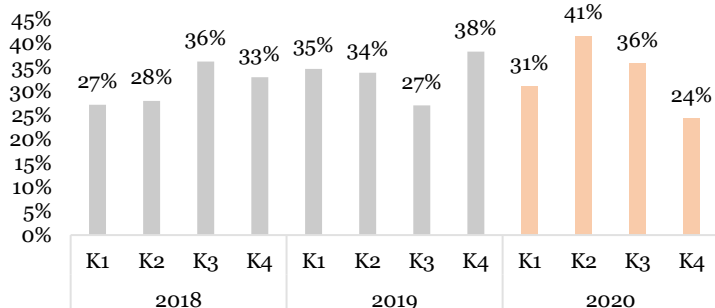
41%

Andelen butiker som under 2020 utsatts för minst ett av de uppräknade brotten (händelse 1-4 i tabellen ovanför). Det är samma andel som 2019 och 2018.

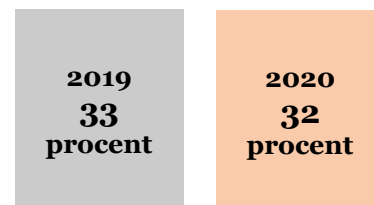
2. Resultat per kvartal och år, 2018–2020

Tabellerna redovisar svaren på fråga 1–5 samt Säkerhetsindex uppdelat på kvartal och år.

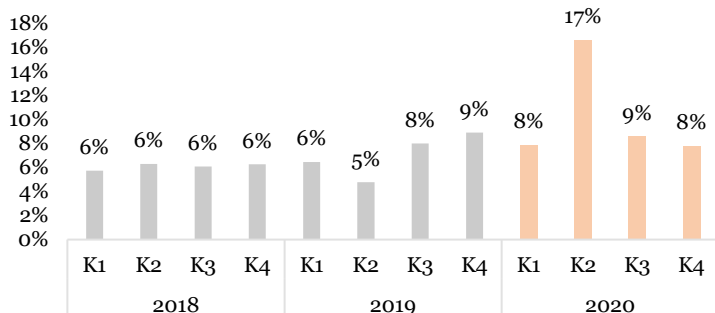
Andel butiker som utsatts för stöld eller ringa stöld den senaste veckan

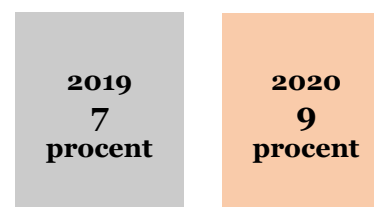
Årsresultat

Andel butiker som utsatts för hot eller våld den senaste månaden i samband med stöld

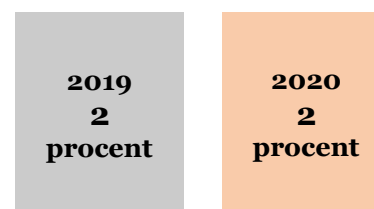
Årsresultat

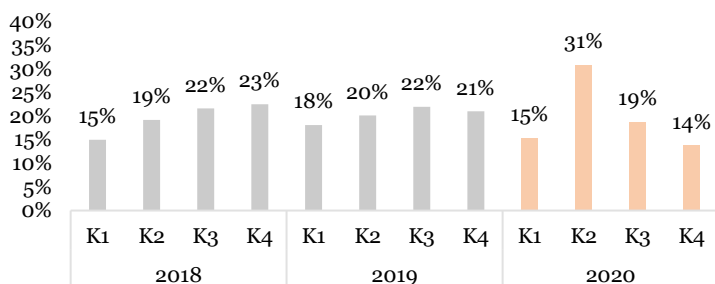
Andel butiker som utsatts för inbrott den senaste månaden

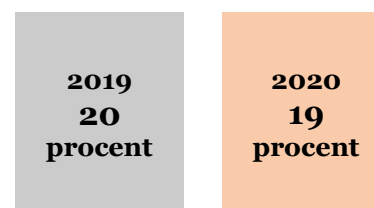
Årsresultat

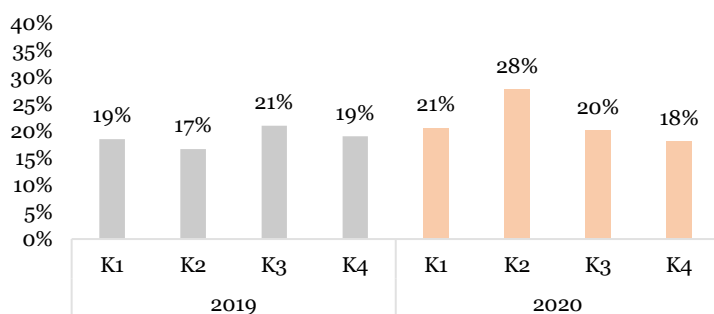
Andel butiker som utsatts för hotfullt beteende från kund den senaste månaden (vid andra tillfällen än vid stöld)

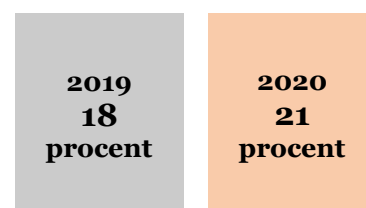
Årsresultat

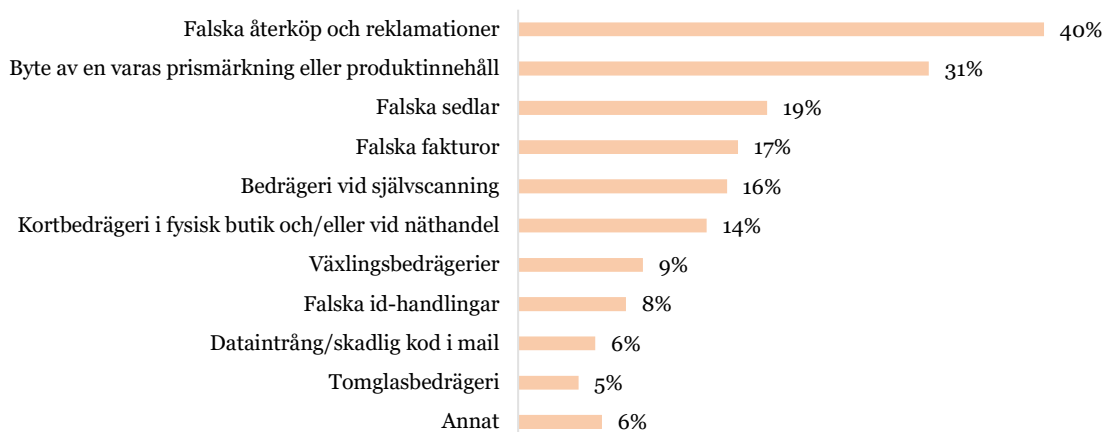
Andel butiker som utsatts för något bedrägeri eller bedrägeriförsök den senaste månaden

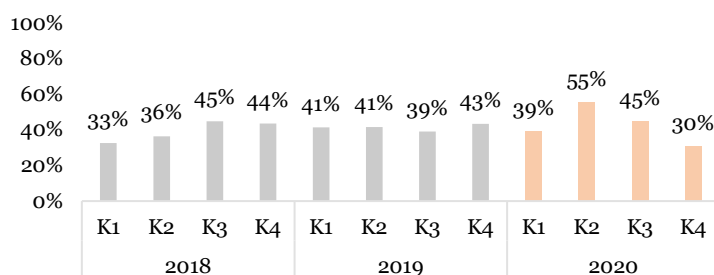
Årsresultat

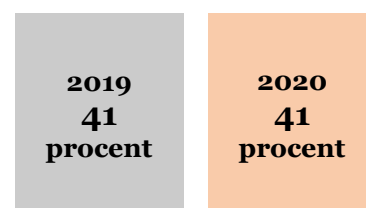
Olika typer av bedrägerier som butikerna har angett att de blivit utsatta för 2020 (flera svar möjliga)

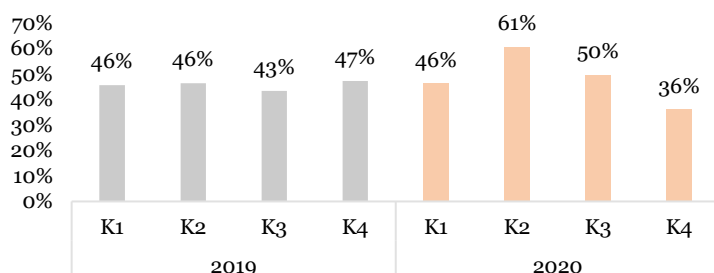
Säkerhetsindex baserat på händelse 1-4, 2018-2020

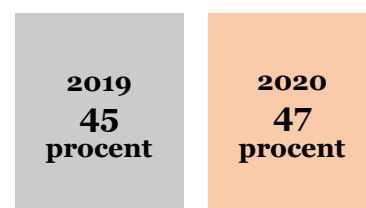
Årsresultat

Säkerhetsindex baserat på händelse 1-5, 2019-2020

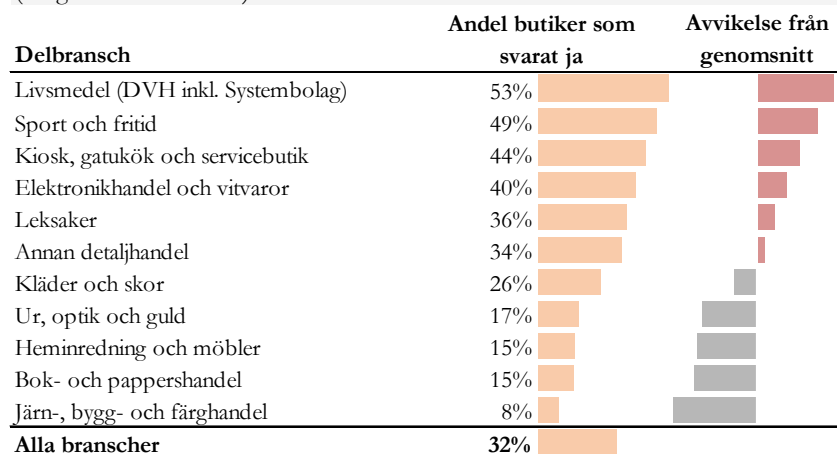
Årsresultat

3. Resultat per delbransch 2020

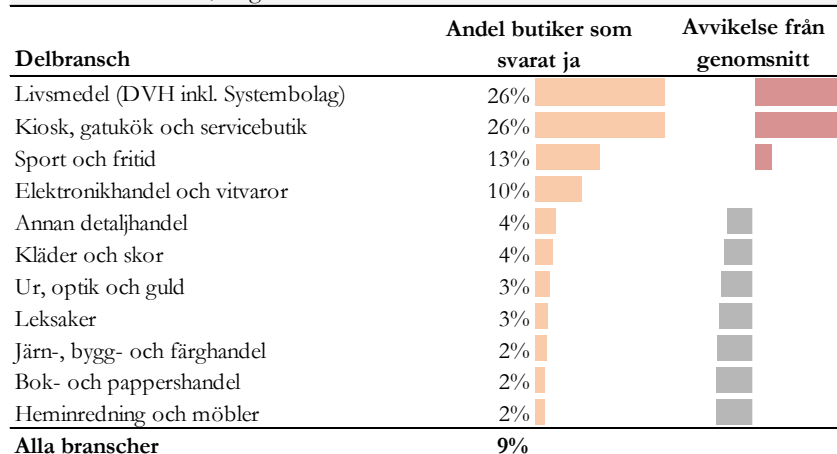
Fråga 1

Har din butik under den senaste veckan drabbats av stöld eller ringa stöld (tidigare kallat snatteri)?

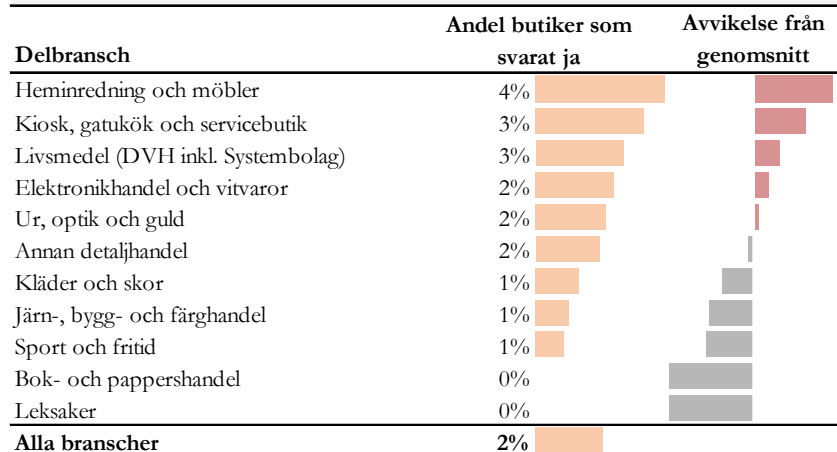
Fråga 2

Har din butik under den senaste månaden blivit utsatt för hot eller våld i samband med stöld/ringa stöld?

Fråga 3

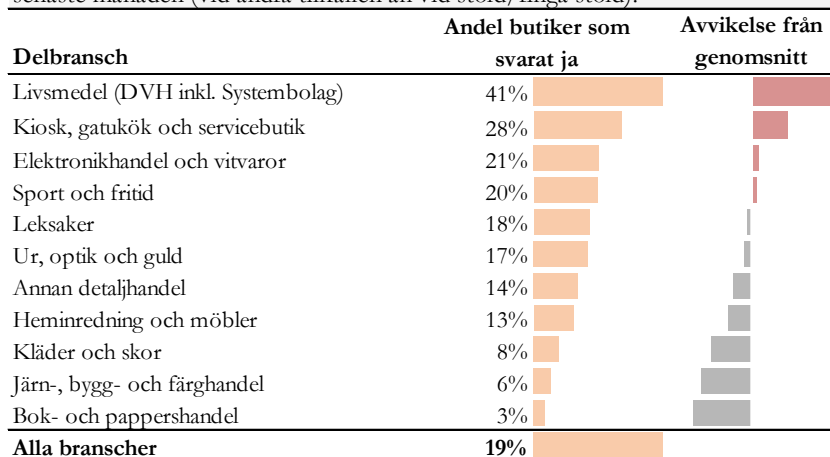
Har din butik under den senaste månaden blivit utsatt för inbrott?

Anm: DVH = Dagligvaruhandeln

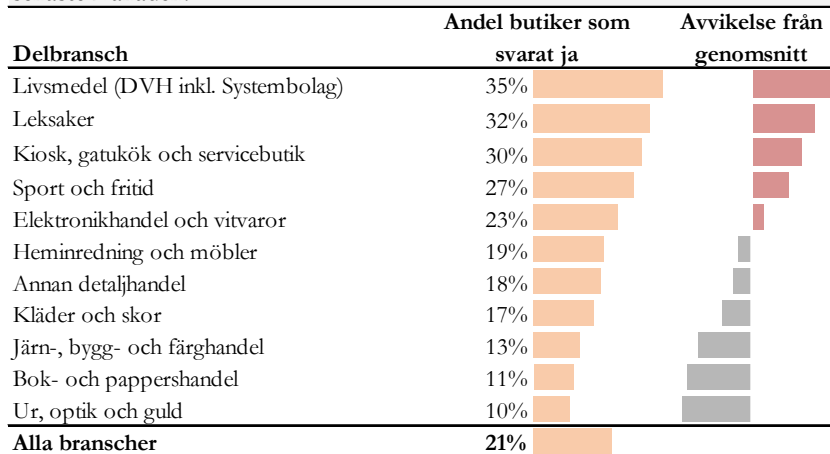
Fråga 4

Har din butik blivit utsatt för hotfullt beteende från besökare eller kund den senaste månaden (vid andra tillfällen än vid stöld/ringa stöld)?

Fråga 5

Har din butik blivit utsatt för något bedrägeri, inklusive bedrägeriförsök, den senaste månaden?

Anm: DVH = Dagligvaruhandeln

3.1 Säkerhetsindex per delbransch

Säkerhetsindex baserat på förekomst av händelse 1-4

Andel butiker som blivit utsatta för minst en av de uppräknade händelserna (fråga 1-4)

Delbransch	Andel butiker som svarat ja	Avvikelse från genomsnitt
Livsmedel (DVH inkl. Systembolag)	68%	27
Elektronikhandel och vitvaror	52%	11
Kiosk, gatukök och servicebutik	51%	10
Sport och fritid	51%	10
Leksaker	44%	3
Annan detaljhandel	42%	1
Kläder och skor	32%	9
Heminredning och möbler	28%	13
Ur, optik och guld	27%	14
Bok- och pappershandel	16%	25
Järn-, bygg- och färghandel	13%	28
Alla branscher	41%	

Säkerhetsindex baserat på förekomst av händelse 1-5

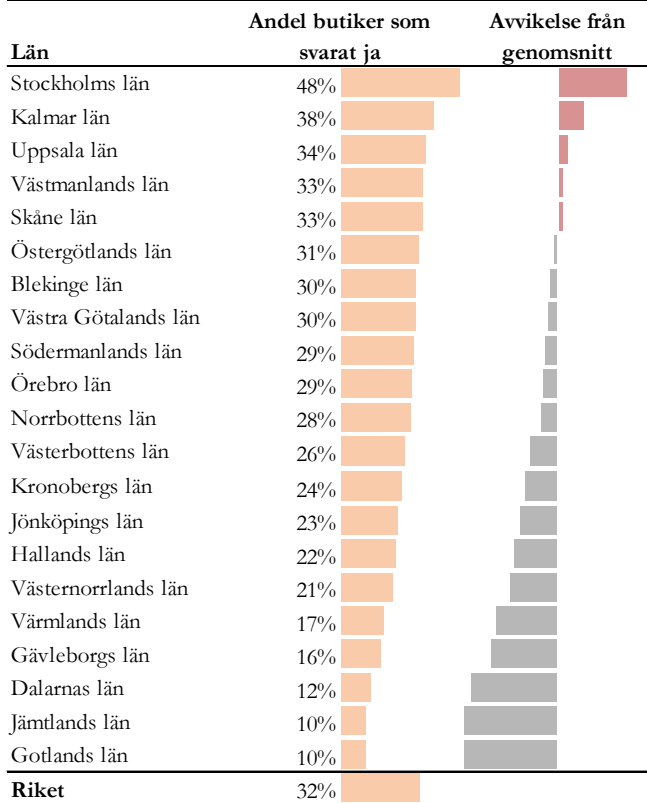
Andel butiker som blivit utsatta för minst en av de uppräknade händelserna (fråga 1-5)

Delbransch	Andel butiker som svarat ja	Avvikelse från genomsnitt
Livsmedel (DVH inkl. Systembolag)	72%	31
Elektronikhandel och vitvaror	57%	16
Sport och fritid	56%	15
Kiosk, gatukök och servicebutik	56%	15
Leksaker	54%	13
Annan detaljhandel	48%	7
Kläder och skor	39%	8
Heminredning och möbler	37%	10
Ur, optik och guld	30%	17
Järn-, bygg- och färghandel	20%	27
Bok- och pappershandel	20%	27
Alla branscher	47%	

4. Resultat per län

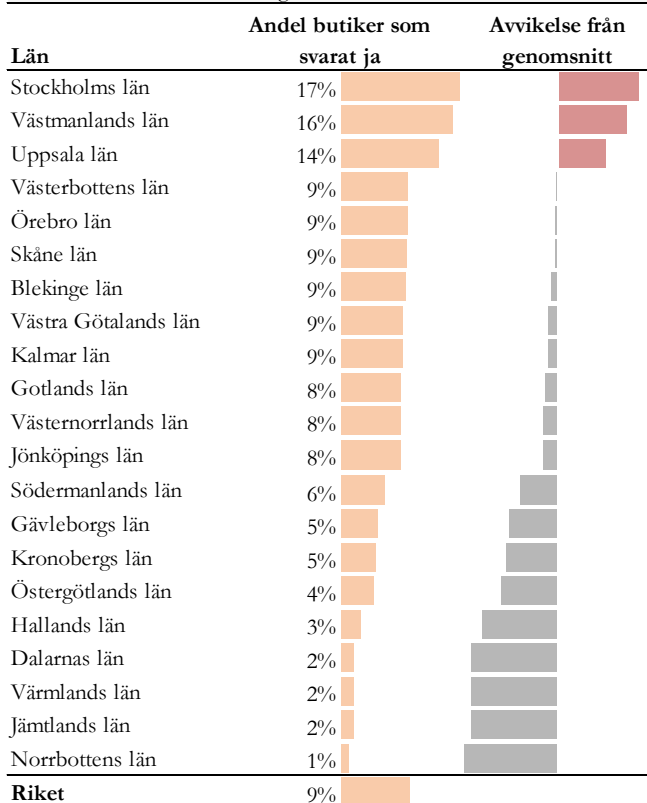
Fråga 1

Har din butik under den senaste veckan drabbats av stöld eller ringa stöld (tidigare kallat snatteri)?

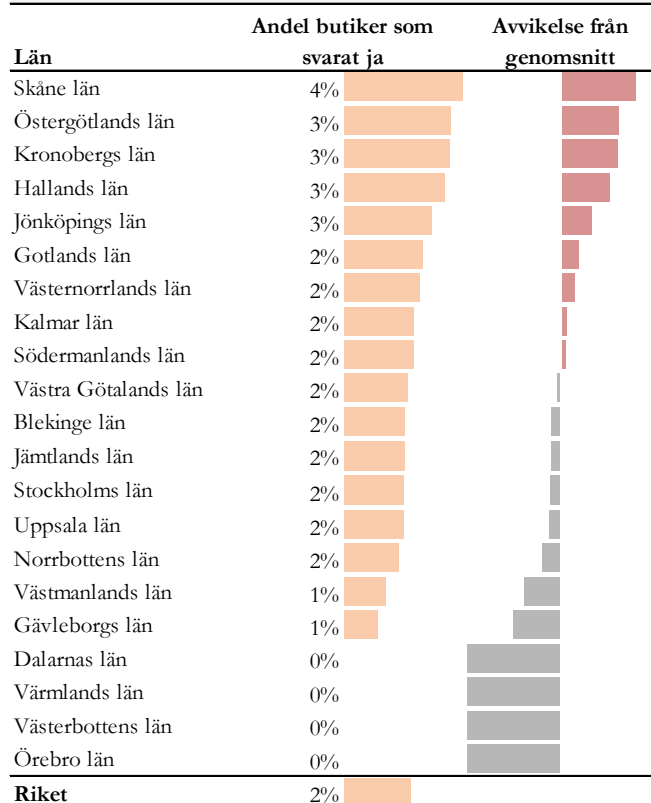
Fråga 2

Har din butik under den senaste månaden blivit utsatt för hot eller våld i samband med stöld/ringa stöld?

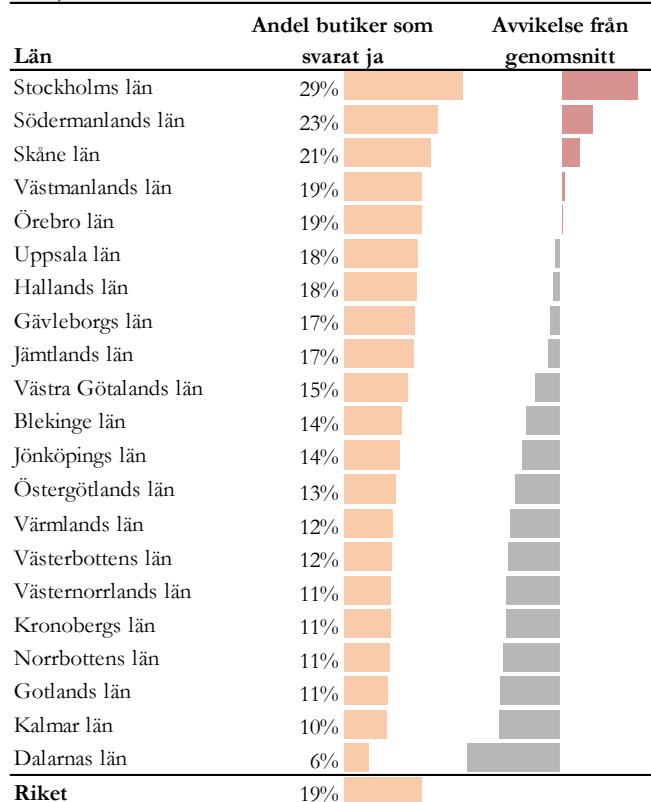
Fråga 3

Har din butik under den senaste månaden blivit utsatt för inbrott?

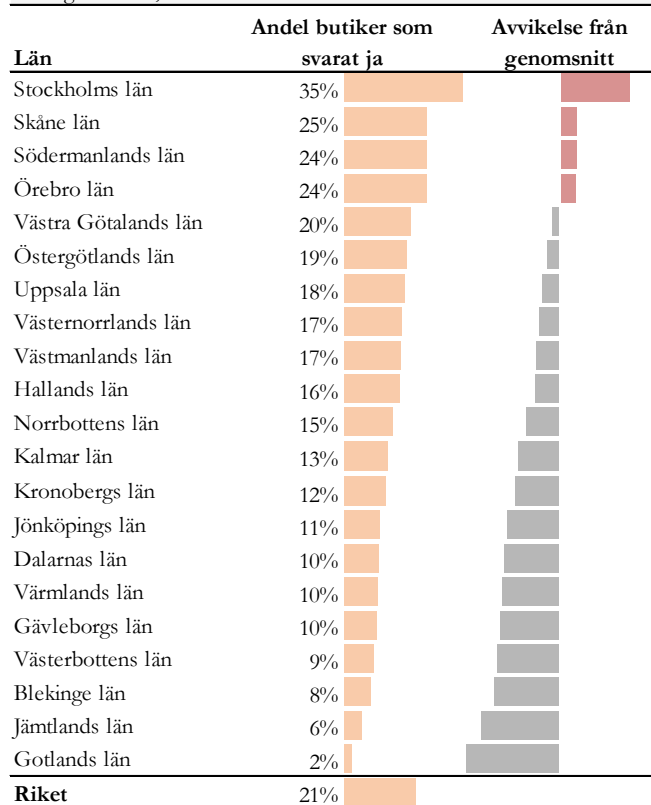
Fråga 4

Har din butik blivit utsatt för hotfullt beteende från besökare eller kund den senaste månaden (vid andra tillfällen än vid stöld/ringa stöld)?

Fråga 5

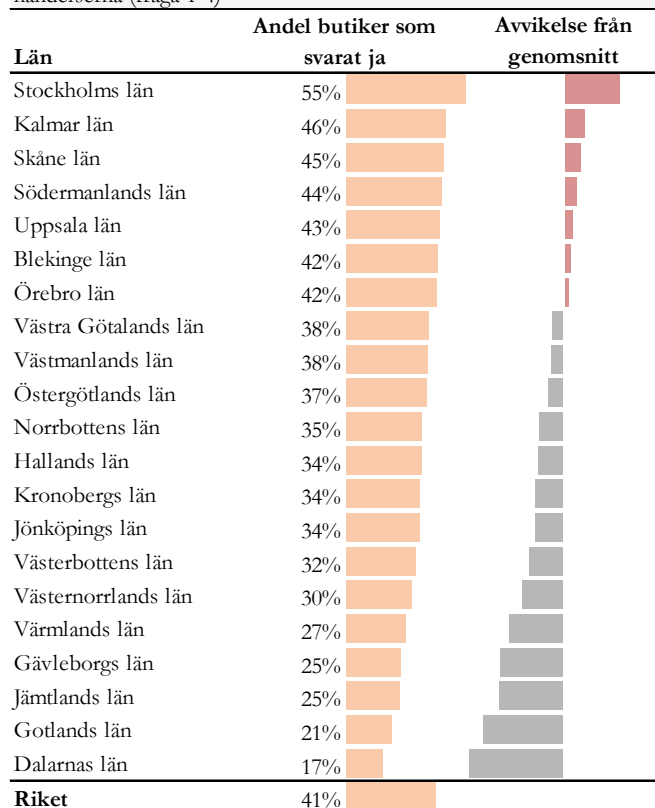
Har din butik blivit utsatt för något bedrägeri, inklusive bedrägeriförsök, den senaste månaden?

4.1 Säkerhetsindex per län

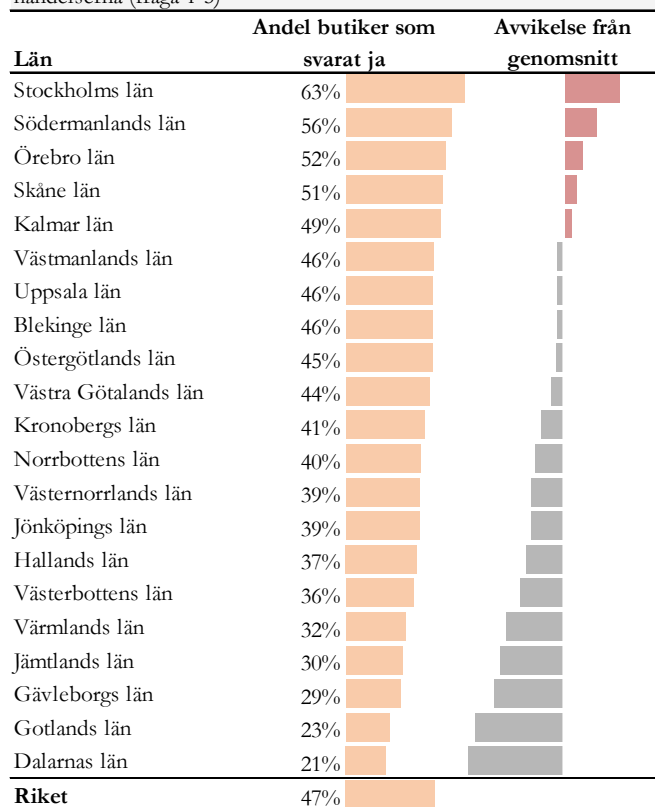
Säkerhetsindex baserat på förekomst av händelse 1-4

Andel butiker som blivit utsatta för minst en av de uppräknade händelserna (fråga 1-4)

Säkerhetsindex baserat på förekomst av händelse 1-5

Andel butiker som blivit utsatta för minst en av de uppräknade händelserna (fråga 1-5)

5. Metodbeskrivning

Svensk Handels Trygghetsbarometer är en webbundersökning som introducerades 2018 och har sedan dess genomförts kvartalsvis. Enkäten skickas ut sista månaden i varje kvartal och avser förhållandena i butikerna andra månaden i respektive kvartal. Undersökningen går till ett slumpmässigt urval av Svensk Handels medlemmar inom detaljhandeln och riktas till butikshefer eller butiksansvariga. Under 2020 besvarades enkäten av totalt 2465 butiker inom följande delbranscher: Apotek, Bok- och pappershandel, Elektronikhandel och vitvaror, Heminredning och möbler, Järn-, bygg- och färghandel, Kiosk, gatukök och servicebutik, Kläder och skor, Leksaker, Livsmedel (dagligvaruhandel inkl. Systembolag), Sport och fritid, Ur, optik och guld samt Annan detaljhandel. Apotek redovisas inte som en egen delbransch i denna rapport på grund av att underlaget varit för litet. Helårsresultaten i Trygghetsbarometern är viktade utifrån butiksfördelningen på delbransch- samt länsnivå.